

7.8.2018

EOAK/2339/2018

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Matti Vartia

SULKAVAN VANKILA

Tarkastuspöytäkirja ilman liitteitä

Tarkastuskohde	Sulkavan vankila
Tarkastusajankohta	24.5.2018
Osallistujat EOAK:sta	Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Matti Vartia Tarkastaja Reima Laakso
Osallistujat tarkastuskohteesta	Vankilanjohtaja - - - Apulaisjohtaja - - -

Tarkastuksesta yleensä

Tarkastus oli ennalta ilmoitettu 3.5.2018 ja sen tavoitteena oli tutustua Sulkavan vankilan toimintaan ja vankien olosuhteisiin laitoksessa.

Eduskunnan oikeusasiamies on nimetty YK:n kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan (OPCAT) tarkoittamaksi kansalliseksi valvontaelimeksi. Tässä ominaisuudessa oikeusasiamies tekee tarkastuksia kaikkiin niihin paikkoihin, joissa pidetään tai voidaan pitää vapautensa menettäneitä. Pääpaino tehtävässä on ennalta ehkäistä vapautensa menettäneiden huonoa kohtelua mm. antamalla viranomaisille suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa vapautensa menettäneiden henkilöiden kohtelua ja oloja. Oikeusasiamies raportoi kansallisena valvontaelimenä havainnoistaan vuosittain eduskunnalle, suljettujen laitosten toiminnoista vastaaville viranomaisille sekä YK:n kidutuksen vastaiselle alakomitealle (SPT, Subcommittee for the Prevention of Torture).

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen (CRPD) ratifioinnin myötä (10.6.2016) eduskunnan oikeusasiamiehestä on tullut osa yleissopimuksen 33 artiklan 2 kohdan mukaista rakennetta, jonka tehtävänä on edistää, suojella ja seurata vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista. Tämän vuoksi oikeusasiamies kiinnittää tarkastuksilla erityisesti huomiota muun muassa toimitilojen esteettömyyteen sekä vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeuden toteutumiseen ja osallistumisen mahdollisuuksiin.

Tarkastuksella ei järjestetty vankivastaanottoa, mutta apulaisoikeusasiamiehen (AOA) ilmoitettiin pyydettyä kuulevan vankeja ja henkilökuntaa. Tarkastuksen aikana AOA keskusteli yhden henkilökuntaan kuuluvan kanssa ja kahden vangin kanssa (asianhallintajärjestelmän asiakirjat nrot 10 ja 11). Keskustelut ovat luottamuksellisia ja niistä laaditut muistiot ovat salassa pidettäviä muun muassa julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan perusteella.

Tarkastusta varten vankila toimitti pyydettyinä ennakkomateriaalina järjestyssäännön ja tulooppaan sekä niiden vieraille kielille käännettyt versiot, kurinpitopäätökset, avolaitoksesta suljettuun vankilaan siirtämistä koskevat päätökset ja valvotun koevapauden ehtojen rikkomista koskevat päätökset asiakirjoineen ajalta 1.2.–1.5.2018 (asianhallintajärjestelmän asiakirja nrot 2-6, 8 ja 9).

Tarkastuspöytäkirjan luonnos lähetettiin 5.6.2018 Sulkavan vankilaan tiedoksi ja vankilalle varattiin mahdollisuus antaa kommentteja siinä mahdollisesti olevista virheellisistä tiedoista viimeistään 13.7.2018. Vankilan vastine on pöytäkirjan liitteenä.

Yleistä tarkastuskohteesta

Sulkavan vankilalla ja Mikkelin yhdyskuntaseuraamustoimistolla on yhteinen johtaja. Johtaja työskentelee vankilassa noin kolmena päivänä viikossa. Johtaja käyttää vankilaa koskevaa päätösvaltaa myös niinä päivinä, jolloin hän työskentelee Mikkelin yhdyskuntaseuraamustoimistossa. Ainoastaan johtajan poissaolojen aikana johtajan päätösvaltaa vankilassa käyttää vankilan apulaisjohtaja.

Sulkavan vankilan henkilökuntaan kuuluu vankilanjohtajan ja apulaisjohtajan lisäksi mm. 1 rikosseuraamusesimies, 10 vartijaa, 3 erityisohjaajaa, 2 ohjaajaa ja 3 työnjohtajaa.

Vankeuslain 1 luvun 9 §:ssä on säännös rikosseuraamusalueen päivystävän virkamiehen toimivallasta käyttää vankilan johtajalle kuuluvaa päätösvaltaa virka-ajan ulkopuolella. Vankeuslaissa ei ole kuitenkaan vastaavaa säännöstä rikosseuraamusesimiehelle kuuluvan päätösvalan käytöstä. Sulkavan vankilassa ei ole virka-ajan ulkopuolella rikosseuraamusesimiestä. Tarkastuksella saadun tiedon mukaan Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueella ei ole annettu määräystä siitä, että toisen vankilan rikosseuraamusesimies voisi käyttää Sulkavan vankilan rikosseuraamusesimiehen toimivaltaa virka-ajan ulkopuolella.

Vankilan paikkaluku on 48, jotka kaikki ovat miesvangeille. Tarkastuspäivänä vankilan kirjavahvuus oli 47 vankia ja paikalla oli 32 vankia. Valvotussa koevapaudessa oli 6 vankia ja sairaalassa 2 vankia. Vankilan kirjoissa oli siten 39 vankia, jos mukaan ei lasketa koevapauteen ja sairaalaan sijoitettuja. Käyttöaste oli noin 80 %. Vangeista yksi oli elinkautisvanki.

Ruuanlaiton koulutustila

Vankilassa järjestetään erilaista toimintaa. JEDU (Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä) järjestää vankilan tiloissa kone- ja tuotantotekniikan perustutkintoon johtavaa koulutusta. Vankeja on työtoiminnassa vankilan alueella mm. kiinteistö-, siivous- ja keittiötoiminnassa. Tarkastuksen aikana useita vankeja työskenteli puolustusvoimien vaatehuollon parissa. Keskimäärin 4 vankia työskentelee Olavinlinnan työkohteissa mm. muurinkorjauksessa ja keskimäärin 6 vankia työskentelee Sulkavan kuntaryhmän osoittamissa työkohteissa, kuten puistojen raivaustöissä ja kuntoilureittien rakentamisessa.

Vankilan tilat eivät ole esteettömät eikä sinne voida sijoittaa liikuntarajoitteisia vankeja.

Vankeja ei valvota laitoksessa sähköisellä valvonnalla (pantavalvonta).

Vankilaan ei tule vankeja suoraan siviilistä muuten kuin erittäin poikkeuksellisesti. Arviointikeskus määrää tuomitun sijoitusvankilaksi Sulkavan vankilan, mutta heidät määrätään ensin ilmoittautumaan Mikkelin vankilaan, jossa heille tehdään päihdetestaus, jonka jälkeen heidät kuljetetaan maanantaisin ja torstaisin Sulkavalle.

Vankilan olosuhteet

Vankien asuintilat sijaitsevat kahdeksassa pientalossa, joissa on yhden ja kahden hengen asuinhuoneita. Asunnot ovat solutyypisiä, joissa on yhteinen oleskelutila keittiöineen ja suihkut. Tarkastuksella käytiin tutustumassa yhteen asuintaloista (vankiasuntola 6), joka oli varsin hyväkuntoinen ja siisti.

Vankilassa on kuntosali.

Vangeilla on mahdollisuus käyttää Sulkavan kunnan kirjastopalveluita.

Vankilassa ei ole laitosmyymälää, mutta vangeille on järjestetty mahdollisuus elintarvikkeiden ja muiden tavaroiden hankintaan. Vankeja käytetään kaksi kertaa viikossa ostoksilla Sulkavan keskustassa olevissa kaupoissa.

Laitosruokailussa henkilökunnalle ja vangeille tarjotaan samat ateriat. Tarkastuksella syötiin lounas laitoksen ruokalassa. Ruoka oli maittavaa. Vangit valmistavat omatoimisesti ruokansa viikonloppuisin.

Valtioneuvoston vankeudesta antaman asetuksen (vankeusasetus) 19 §:n 3 momentin mukaan vangeille on annettava tunnin mittainen tai erityisestä syystä lyhyempi lepotauko ruokailua varten. Päiväjärjestyksen mukaan ruokatauko on arkipäivisin klo 11.45–12.15 eli vain puoli tuntia. Tarkastuksella ei tullut ilmi sellaisia seikkoja, joiden johdosta lepotaun tulisi olla tuntia lyhyempi vankilassa toimintoihin osallistuvien kohdalla.

Vankilan toimittaman selvityksen mukaan Olavinlinnan muurinkorjaustyössä sekä vangit että työjohtaja tekevät tiivistettyä työaika. Työkohteessa työt limittyvät ulkopuolisten urakoitsijoiden ja muiden toimijoiden työhön siten, että tunnin lepotauko vaikuttaisi töiden etenemiseen. Vankila katsoo, että tällä työryhmällä on erityinen syy puolen tunnin pituiseen lepotaukoon. AOA:lla ei ole vankilan tulkinnan osalta huomautettavaa.

Asuinhuoneiden varustaminen

Vankien asuintalojen yhteisissä tiloissa oli vankilan televisio, mutta asuinhuoneiden varustukseen ei kuulu televisiota, vaan vankien on itse ne hankittava.

Suljettujen vankiloiden sellivarustukseen kuuluu nykyään vakiintuneesti televisio, mutta avolaitosten asuintilojen osalta tilanne vaihtelee vankiloittain paljon enemmän. Avolaitoksissa televisio kuuluu asuinhuoneiden varustukseen kuudessa vankilassa tai sen osastossa, eli Keravan vankilan avovankilaosastolla, Satakunnan vankilan Huittisen osastolla, Juuan vankilassa, Laukaan vankilassa, Naarajärven vankilassa ja Ylitornion vankilassa. Avolaitoksista televisio ei kuulu asuinhuoneiden varustukseen kuudessa vankilassa tai sen osastossa, eli Sulkavan vankilan lisäksi Suomenlinnan vankilassa, Käyrän vankilassa, Vanajan vankilan Ojoisten ja Vanajan osastoilla sekä Vilppulan vankilassa. Kestilän vankila kuuluu tällä hetkellä vielä samaan joukkoon, mutta siellä on tehty periaatepäätös, että jokaiseen asuinhuoneeseen ostetaan televisio.

Perusteena televisioiden ja muiden laitteiden hankkimiseen vankiloihin on ollut vähentää vankilan ulkopuolelta tuotavien vangin omien tavaroiden määrää ja vähentää laitteiden tarkastukseen kuluvaa aikaa ja pienentää riskiä luvattomien esineiden ja aineiden kulkeutumisesta van-

kilaan (HE 45/2014 vp). Kyseiset perusteet liittyvät erityisesti suljettuihin vankiloihin, mutta osaltaan myös avolaitoksiin. Laitteiden hankkimisella on myös vähennetty vankisiirtojen yhteydessä kuljetettavan tavarain määrää. Mikäli vangilla on avolaitoksesta ollut mukana oma televisio, niin suljettuun vankilaan siirron yhteydessä hänen televisionsa siirtyy yleensä suljetun vankilan vastaanotto-osastolle säilytettäväksi. Näin tapahtuu myös siirrettäessä vanki toiseen avolaitokseen, jossa asuinhuoneen varustukseen kuuluu valmiiksi televisio.

Tällä hetkellä siis noin puolessa avolaitoksissa televisio kuuluu asuinhuoneen varustukseen. On vaikea nähdä mitään johdonmukaista ja perusteltua syytä siihen, miksi toisissa avolaitoksissa televisio kuuluu sellivarustukseen ja toisissa se ei kuulu. Perusteltua olisi, että avolaitoksissa olisi yhdenmukaiset toimintalinjaukset tämän kaltaisissa asioissa. Vankien keskimääräinen varallisuustaso huomioiden televisioiden hankkiminen laitoksen puolesta olisi perusteltua. Huomiota kiinnittyy myös siihen, että jokaisen rikosseuraamusalueen sisälläkin käytännöt vaihtelevat. Asiaa ei ilmeisesti ole laajemmin pohdittu ja harkittu, vaan yksittäiset vankilat ovat tehneet päätöksen televisioiden hankkimisesta tai hankkimatta jättämisestä. Tilanne ei ole täysin ongelmaton vankien yhdenmukaisen kohtelun kannalta, vaikka asia sinällään onkin vankilan päätäntävällässä.

Päihdevalvontaan liittyvät asiat

Virtsanäytteen ottotilat olivat peililaseineen asianmukaiset ja toimivat myös näytteen antajan näkökulmasta.

Vanki pukee päälleen kylpytakin näytettä antaessaan. Vankilassa oli myös asianmukaiset odotustilat, mikäli näytteen antaminen ei heti onnistu.

Virtsanäytteitä otettiin vangeilta yhteensä 162 kappaletta vuonna 2017.

Vankilassa ei ole omaa huumausaineiden etsintään koulutettua koiraa, mutta vankila tekee asiassa aktiivista yhteistyötä Mikkelin, Kuopion ja Pyhäselän vankiloiden koiraohjaajien kanssa.

Vankilassa on ikkunaton eristystila, johon päihtyneet tai suljettuun vankilaan siirrettävät voidaan sijoittaa. Kurinpitokäsittely pyritään ajoittamaan vankikuljetusyhteyden kanssa siten, että vanki sijoitetaan eristysselelliin vain lyhyeksi ajaksi, korkeintaan muutamaksi tunniksi ennen siirtämistä suljettuun vankilaan.

Eristystila oli tilava ja siellä on erillinen avoin wc-tila. Tarkastuksella saadun tiedon mukaan eristystilassa on kameravalvonta koko ajan päällä vangin siellä ollessa. Kameravalvonta ei kohdistunut kuitenkaan wc-tilaan. Vankilassa ei ollut kiinnitetty huomiota siihen, että vankia voidaan tarkkailla kameravalvonnalla sellissä ainoastaan silloin, kun vanki on määrätty tarkkailuun tai eristämistarkkailuun, eikä se ole mahdollista muissa tilanteissa.

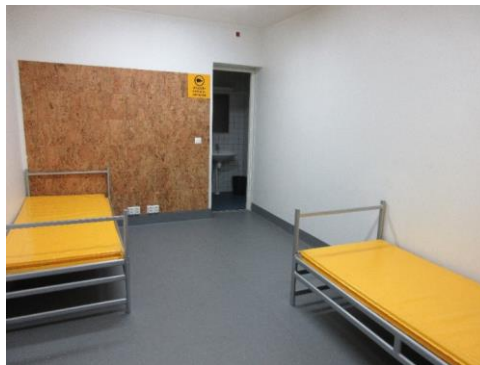
Tarkastuksen jälkeen vankila toimitti vankilan edellisen johtajan antaman päivämättömän ohjeen siitä, miten henkilökunnan on toimittava eristystilaa käytettäessä, jota ohjeessa kutsuttiin tilapäismajoitustilaksi. Ohjeen mukaan tilaa käytetään vangin sijoittamiseen tarkkailuun, vankeuslain 18 luvun 5 §:n mukaiseen erillään pitämiseen, vankeuslain 15 luvun 14 §:n mukaiseen vangin erillään pitämiseen järjestyserikkomuksen selvittämisen aikana sekä vangin siir-

ron turvaamiseksi toiseen vankilaan. Ohjeen mukaan tilan käyttöönosta on ilmoitettava johtajalle tai apulaisjohtajalle, jolloin samalla päätetään tilan kameravalvonnasta. Ohjeessa viitataan vankeuslain 15 luvun 16 §:ään kameravalvonnasta päätettäessä ja todetaan, että ”kameravalvonta aina turvaamistoimenpiteenä”. Vankilan selvityksen mukaan ohjetta ei ole aina ymmärretty tai muistettu lukea, mutta tähän tullaan jatkossa kiinnittämään enemmän huomiota.

AOA toteaa, että kamaravalvonnan käyttämisen osalta ohje on epäselvä ja tulkinvarainen sekä ainakin osittain virheellinen. Ohjeen perusteella vaikuttaa myös siltä, että vankilan johtajan tai apulaisjohtajan päätöksellä eristystilaa voitaisiin valvoa kameravalvonnalla myös muulloin kuin silloin, kun vanki on sijoitettuna eristystilaan tarkkailun perusteella.

Ohjeen mukaan ruokahuolto järjestetään siten, että vangille annetaan kutakin pois jäävää pääateriaa kohti eväspakkaus. Ohje on Rikosseuraamuslaitoksen ruokahuolto- ja ruokavaliointia koskevan määräyksen (8/004/2015) vastainen. Määräyksen mukaan eväspakkausta käytetään ainoastaan kuljetusten aikaisen ruokailun järjestämiseen ja eristystilaan sijoitetulle on annettava määräyksen mukaiset normaalit ateriat, eli aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala.

Ohjeessa on lisäksi annettu yhtenäinen tupakointia koskeva ohje kaikille eristystilaan sijoitetuille siitä riippumatta, millä perusteilla vanki on sinne sijoitettuna. Ohjeen mukaan vangit eivät voi saada tupakointivälineitä haltuunsa ja tupakointi tapahtuu valvotusti siten, että savukkeita annetaan yksi kerrallaan ristikko-oven läpi ja tupakoinnin määrästä päättää vuorossa oleva vartija valvontaan käytettävien resurssien ja tarkoituksenmukaisuuden mukaan. Vankeusasetuksessa on erityissäännöksiä tarkkailuun ja eristystarkkailuun sijoitettujen tupakoinnista. Kaikkien eristystilaan sijoitettujen vankien tupakointia koskeva yhtenäinen ohje ei saa tukea vankeuslainsäädännöstä.

Eristysselli

Vankien terveydenhuolto

Vankilassa on tähän mennessä työskennellyt Vankiterveydenhuollon yksikön (VTH) sairaanhoitaja kolmena päivänä viikossa. Vankilan johdossa oltiin erittäin huolestuneita VTH:n suunnitelmista vähentää sairaanhoitajan käynnit vankilaan elokuun alusta vain yhteen päivään viikossa. Vankilan mukaan tämä olisi täysin riittämätöntä suhteessa vankilan tarpeisiin sekä verrattuna myös siihen, kuinka paljon sairaanhoitajia on paikalla muissa avolaitoksissa. Vankilan mukaan VTH oli myös ilmoittanut, ettei vankilaan voida tämän jälkeen sijoittaa korvaushoitopotilaita, vaikka vankien vankiloihin sijoittamisesta päättäminen kuuluu arviointikeskukselle. Vankilassa ollaan huolissaan muutoksen vaikutuksista vankilan käyttöasteeseen, mikäli korvaushoitopotilaita tai muuta säännöllistä hoitoa tarvitsevia vankeja ei voitaisi enää sijoittaa laitok-

seen. Vankilassa ollaan huolissaan muutoksen vaikutuksesta myös moniammatilliseen yhteistyöhön, jota vankilassaolon aikana ja erityisesti vangin vapautuessa tulee tehdä ja johon nykyisetkään resurssit eivät ole riittäviä.

AOA Pölönen suhtautuu vakavasti vankiloiden esittämään huoleen vankien terveydenhuoltoresurssien riittävydestä. Oikeusministeriön kriminaalipoliittiselle osastolle 31.5.2018 tehdyllä tarkastuksella hän otti esille Vankiterveydenhuollon resurssien jakautumisen ja sen vaikutuksen laitossijoitteluun.

Oikeusasiamiehen kanslian vankiterveydenhuollon esittelijät pitivät 4.6.2018 työkokouksen Vankiterveydenhuollon yksikön (VTH) johtajan kanssa. Keskustelussa otettiin esille ja saatettiin Vankiterveydenhuollon tietoon Sulkavan vankilan tarkastuksella vankilan johdon esille nostamat huolet terveydenhuollon resurssien vähentämisestä. VTH:n puolelta todettiin, että terveydenhuollon resursointia ei tehdä yksinomaan vankimäärän mukaan. Sen sijaan vankien terveydenhuollon palvelujen tarve vaikuttaa siihen, miten terveydenhuollon henkilöresursseja kohdistetaan. Avolaitokset eivät ole tässä suhteessa samanlaisia, vaan niissäkin on eroja vankien palvelujen tarpeessa. VTH:n johtaja toivoi, että vankien sijoittelussa otettaisiin nykyistä enemmän huomioon vankien terveydentila ja heidän terveydenhuollon palvelujen tarpeensa. Tällöin myös vankiterveydenhuollolla olisi mahdollista ottaa paremmin huomioon se, minne se kohdentaa henkilöresurssinsa.

Sulkavan vankilan osalta VTH:n johtaja totesi, että vankilan sijainti valitettavasti myös vaikuttaa siihen, miten sinne on mahdollista saada palkattua hoitohenkilökuntaa. Vankilassa käyvän sairaanhoitajan irtisanoutumisen jälkeen ei ole saatu palkattua uutta vakituista henkilöä. Tästä johtuen on saatu sovittua, että Mikkelin poliklinikan hoitaja käy Sulkavalla yhtenä päivänä viikossa. Tilanteeseen on siten jouduttu ennemminkin pakon sanelemana kuin suunnitellusti. Keskustelussa ei enemmälti käyty läpi sitä, miten yhdellä hoitajalla jatkossa pystytään varmistamaan se, että VTH pystyy huolehtimaan kaikista velvoitteistaan.

Esimerkiksi tilanteessa, jossa vanki on asetettu tarkkailuun, tulee vankeuslain mukaan lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön mahdollisimman pian tutkia vangin terveydentila tästä ilmoituksen saatuaan. VTH:n omassa määräyksessä lisäksi edellytetään, että terveydenhuollon tulee seurata eristyksessä olevan vangin terveydentilaa päivittäin. Kummankin velvoitteen kannalta on ongelmallista, jos terveydenhoidon ammattihenkilö on paikalla vain yhden päivän viikossa.

Vankilan toimittaman selvityksen mukaan Sulkavan vankilassa työskennellyt sairaanhoitaja ei olisi irtisanoutunut vaan hän on ollut hoitovapaalla ja hän aloittaa työt uudelleen elokuussa 2018. Asiassa on jäänyt epäselväksi, onko kyseisellä asialla vaikutusta siihen, miten usein sairaanhoitaja jatkossa käy vankilassa.

Vankiterveydenhuollon yksikön 13.2.2017 antaman vankien terveydenhuollon järjestämistä koskevan määräyksen mukaan jokaiselle siviilistä tulevalle vankeusvangille pyritään tekemään terveystarkastus kolmen päivän kuluessa. Saadun tiedon mukaan tällä hetkellä siviilistä Mikkelin vankilan kautta saapuvien vankien terveystarkastuksia tehdään varsin usein vasta Sulkavalla. Sairaanhoitajan käyntien vähentäminen yhteen päivään viikossa tarkoittanee ilmeisesti sitä, että siviilistä saapuvien vankien terveystarkastuksia ei enää pystyttäisi Sulkavalla tekemään monissakaan tapauksissa kolmen päivän kuluessa vankilaan saapumisesta. Tällöin Vankiterveydenhuollon yksikön olisi syytä arvioida sitä, tulisiko terveystarkastukset suorittaa jo Mikkelin vankilassa ennen vankien kuljettamista Sulkavalle. Todettakoon vielä, että oikeusasiamiehen kanslian ja Euroopan neuvoston kidutuksen vastaisen komitean (CPT) kannanottojen mukaan terveydentilan tulotarkastus tulisi tehdä vuorokauden sisällä vankilaan saapumisesta.

Vankilasta saadun selvityksen mukaan valvontahenkilökunta osallistuu siellä lääkkeidenjakoon ja vakituinen valvontahenkilöstö on suorittanut terveydenhuollon edellyttämän lääkkeenjaon koulutuksen. Kyseessä on ilmeisesti internet-pohjainen koulutus, joka ei oikeusasiamiehen saaman tiedon mukaan sisällä mm. tietoa pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavasta lääkityksestä. Tähän koulutukseen ei myöskään kuulu näytön antamista eikä kirjallista lupaa.

AOA pitää selvänä, että vankiloissa ei pystytä toimimaan niin, että lääkkeiden jakamisen vangeille hoitaisivat pelkästään terveydenhuollon ammattihenkilöt. Myös valvontahenkilökunta joutuu osallistumaan lääkehoidon toteuttamiseen. Tämä korostuu erityisesti korvaushoitolääkkeiden kohdalla, joita on jaettava usein ja joita ei voida antaa vangille etukäteen haltuun. Vantaan vankilan tarkastuksen yhteydessä (EOAK/6206/2017) AOA Pölönen on kiinnittänyt huomiota valvontahenkilökunnan lääkkeiden jakamiseen ja lääkejakokoulutukseen liittyviin puutteisiin. Tarkastuspöytäkirjassa todettiin, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön tehtäviin ja vastuulle kuuluu järjestää vankiloiden valvontahenkilökunnan lääkkeenjako koulutus ottaen huomioon kansalliset ohjeistukset ja sitä pyydettiin ilmoittamaan 1.6.2018 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt asian johdosta.

Mitä tulee siihen, että tällä hetkellä sijoittelussa ei otettaisi riittävästi huomioon vankien terveydentilaa ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta, asiaa tullaan käsittelemään Keravan vankilan (EOAK/448/2018) ja VTH:n Keravan poliklinikan (EOAK/450/2018) tarkastuksia koskeissa pöytäkirjoissa.

Säännösten saatavuus

Asuinosastoilla oli kansio, jossa oli vankien saatavilla ajantasainen kokoelma vankeja koskevista laeista, asetuksista ja muista säännöksistä. Kansioissa oli vankeuslaki asetuksineen, hallintolaki, laki valvotusta koevapaudesta asetuksineen, laki pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä ja laki henkilötietojen käsittelystä rikosseuraamuslaitoksessa. Säännökset olivat ajantasaiset pois lukien vankeuslaki ja vankeusasetus, jossa ei oltu huomioitu vuonna 2017 voimaan tulleita muutoksia. Kansiossa oli myös lista Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön antamista määräyksistä ja ohjeista. Saadun tiedon mukaan vangille annetaan pyynnöstä tulosteita yksittäisistä määräyksistä ja ohjeista.

Vankilasta saadun selvityksen mukaan ajantasainen lainsäädäntö on lisätty asunto-osastoilla ja valvomossa oleviin kansioihin.

Oikeusasiamiehen Sulkavan vankilaan vuonna 2012 tehdyllä tarkastuksella (1828/3/12) oli kiinnitetty huomiota siihen, että vankien asuinosastojen yleisissä tiloissa ja ilmoitustaululla ei ollut nähtävillä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten yhteystietoja. Asuinosaston kansiossa oli nyt myös ajantasainen luettelo niistä valvontaviranomaisista, jolle vanki voi kannella vankilan ja sen henkilökunnan toiminnasta.

Tapaamistilat

Valvotut tapaamiset ovat lauantaisin ja sunnuntaisin sekä arkipyhinä klo 11–15. Tapaamiset järjestetään kerhohuoneessa ja sen edessä olevalla grillipaikalla. Kerhotilaa valvotaan ilman henkilökunnan läsnäoloa kameravalvonnalla, josta on ilmoitus kerhotilan seinällä. Tapaamistila on varsin viihtyisä. Tapaamisessa vanki ja tapaaja voivat koskettaa toisiaan. Tapaamistilaan on tapaajilla esteetön pääsy. Tapaaja voi tuoda vangille muovikassillisen ruokatarvikkeita tai muita tarvikkeita. Käytäntöä on vähän aikaa sitten muutettu ja tulo-oppaassa oli asiasta vielä vanhaa tietoa.

Valvomattomia eli perhetapaamistiloja on kolme ja tapaaminen kestää noin kolme vuorokautta. Tapaaminen alkaa pääsääntöisesti perjantaina klo 17 ja päättyy sunnuntaina klo 14. Vankilassa oli otettu käyttöön Rikosseuraamuslaitoksen 14.5.2018 laatima uusi valvomattomien tapaamisten hakemuslomake. Tapaaja voi tuoda kaksi ruokakassillista elintarvikkeita tapaamiseen.

Rikosseuraamuslaitoksen 2013 vankilaan suorittamalla tarkastuksella (3/043/2013) oli kehoitettu vankilaa parantamaan perhetapaamistilojen lapsiystävällisyyttä. Tarkastuksella saatujen tietojen mukaan tämän jälkeen tilojen sisustusta oli parannettu ja lapsille oli hankittu myös lisää leluja. Tiloissa ei havaittu huomautettavaa.

Vangilla on mahdollisuus saada tapaaminen myös videoyhteyden välityksellä (ns. Skype-tapaaminen).

Matkapuhelimet ja sähköinen asiointi

Vangit saavat pitää hallussaan matkapuhelinta, mutta sen käyttöä koskevat lupaehdot ovat varsin tiukat ja yksityiskohtaiset. Matkapuhelinta saa mm. käyttää ja pitää hallussaan ainoastaan asunto-osastolla tai sen terassilla, mutta ei muualla vankila-alueella. On vaikea nähdä perusteltua syytä siihen, miksi ns. sellilomalla olevat eivät saa päivällä toimintojen aikaan soittaa muita kuin viranomaisasiointiin liittyviä puheluita. Aikaisemmin vangin oli palautettava matkapuhelin päivystykseen illalla klo 21.30 mennessä, mutta tästä käytännöstä on luovuttu.

Matkapuhelimen käytöstä säädetään vankeuslain 12 luvun 6 a §:ssä. Sen mukaan vangille voidaan avolaitoksessa antaa lupa käyttää matkapuhelinta ja lupaehtoissa voidaan antaa tarkempia määräyksiä matkapuhelimen käytöstä. Lain esitöiden (HE 45/2014 vp) mukaan ”matkapuhelimen käyttöä koskevaan lupaan voitaisiin sisällyttää erilaisia vankilan toiminnan ja järjestyksen kannalta tarpeellisia ehtoja. Ehdot voisivat liittyä muun muassa matkapuhelimen käyttöaikoihin ja -paikkoihin ja matkapuhelimen säilyttämiseen. Matkapuhelinta ei myöskään saisi antaa toisen vangin käytettäväksi. Luvan ehdoksi voitaisiin asettaa kielto tyhjentää tai poistaa puhelimen käyttölöki. Matkapuhelimen käyttöä koskeva lupa sisältäisi myös yhden sim-kortin haltuun antamisen. Puhelimet sinetöitäisiin, joten vanki ei voisi itse vaihtaa sim-korttia. Lupa matkapuhelimen käyttöön voisi koskea vankilan antamaa tai vangin omaa matkapuhelinta.”

Vankilan matkapuhelimen käyttöä koskeva lupa on siinä suhteessa poikkeuksellinen, että vangille on siinä asetettu varsinaisten lupaehtojen lisäksi myös sitoumuksia. Lomake on otsikoitu ”Matkapuhelimen käyttöä koskeva sitoumus/lupaehdot” ja yläkulmaan on merkitty laajaksi Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalue.

Matkapuhelimen haltuun antamista koskevan päätöslomakkeen mukaan matkapuhelimen käyttöön liittyvän sitoumuksen ja vankilan puhelimen käytöstä antamien ohjeiden rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangaistus. Vankeuslain 15 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, jos hän syyllistyy 12 luvun 6 a §:n mukaisen matkapuhelimen käyttöä koskevan luvan ehtojen rikkomiseen. Kurinpitorangaistusta ei siten voida määrätä sitoumuksen rikkomisen perusteella, vaan lupaehtojen rikkomisesta.

Vahingon korvaamiseen sovelletaan lähtökohtaisesti vahingonkorvauslakia (412/1997) ja vanki joutuu sen perusteella korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Lomakkeen ja tulo-oppaankin mukaan vanki sitoutuu korvaamaan Suomen valtiolle kateisiin joutuneesta puhelimesta tai sen tahallaan taikka törkeästä huolimattomuudesta aiheuttamasta rikkoutumisesta 40 €:n suuruisen kertakorvauksen. Asiassa on osittain epäselvää, mikä on edellä mainitun sitoumuksen tarkoitus. Tarkoitetaanko sillä mahdollisesti sitä, että matkapuhelimen häviämistä ja rikkoutu-

mista koskeviin tapauksiin ei sovellettaisi vahingonkorvauslakia, vaan vanki olisi korvausvastuussa sopimussuhteen perusteella? Korvauksen perimisen kannalta sillä ei ole käytännössä kuitenkaan suurta merkitystä, kummalla perusteella korvausta vaaditaan, ellei vanki suostu vapaaehtoisesti korvauksen maksamiseen.

Vankeuslaissa on säännelty, millaisia ehtoja vangin matkapuhelimen käytölle voidaan luvassa asettaa. Luvassa ei voida asettaa vangille vahingonkorvauslaista poikkeavaa korvausvastuuta. Ilmeisesti on niin, ettei vanki saa matkapuhelinta käyttöönsä, ellei hän allekirjoita kyseistä lomaketta ja sitoudu sen mukaisen kertakorvauksen maksamiseen. Matkapuhelimen käytön edellytykseksi ei voida asettaa sitä, että antaa kyseisen sitoumuksen kertakorvauksen maksamisesta.

Vankilassa on myös kaksi prepaid-liittymällä toimivaa korttipuhelinta. Vankien asunnoissa on puhelin, johon voidaan yhdistää vankilan ulkoa tulevia puheluita. Rikosseuraamuslaitoksen vuoden 2013 tarkastuskertomuksen mukaan käytännössä vankilaan ei enää tullut vangeille välitettäviä puheluja vankien saatua luvan käyttää matkapuhelinta. Mikäli tilanne on edelleen sama ja mikäli puhelimista aiheutuu vankilalle kuluja, asuntojen puhelimista luopumista voisi olla perusteltua harkita.

Vankilassa on kaksi tietokonetta vankien internetin ja sähköpostin käyttöä varten. Tarkastuksen aikana ilmeni, että tietoliikenneyhteyksien toimivuudessa oli ollut ajoittain ongelmia.

Vaikuttaa siltä, että vankiloissa on käytössä varsin yhdenmukaiset lomakkeet internetin, sähköpostin ja Skypein käytölle. Matkapuhelimien osalta tällaisia yhdenmukaista päätöslomaketta ei ole. Tämän johdosta matkapuhelimen käyttöä koskevissa luvissa vangeille asetetuissa ehdoissa on merkittäviä eroavaisuuksia, jotka eivät aina ole perusteltavissa. AOA piti perusteltuna, että Rikosseuraamuslaitos laatisi vankiloille päätöslomakkeen matkapuhelimien käyttöä koskeville päätöksille.

Vangin oikeus yksityisyyteen

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian vuoden 2018 teema on oikeus yksityisyyteen. Tarkastuksella kiinnitettiin huomiota tältä kannalta edellä todettuun virheelliseen menettelyyn eristystilan kameravalvonnassa.

Ulkomaalaisvankien tilanne

Ulkomaalaisia vankeja on vankilassa melko vähän. Tarkastusajankohtana heitä oli kolme, joista kaksi oli Virossa ja yksi oli sekä Saksan että Ukrainan kansalainen. Toinen virolaisista puhui hyvää suomea ja muiden kanssa voitiin puhua englantia.

Henkilökunnan kanssa keskusteltaessa vaikutti siltä, että vankilassa ei ole etukäteen kovin perusteellisesti mietitty ja sovittu tulkkauspalveluiden käytöstä ja millaisissa tilanteissa niitä käytetään. Saadun tiedon mukaan vankilalla oli tulkkauspalveluyrityksen kanssa sopimus tulkkauspalveluista. Epäselväksi jäi kuitenkin, millaisissa tapauksissa tulkkausta käytännössä käytettiin ja millaista tulkkaustapaa tällöin käytettiin.

Ulkomaalaisvangeilla on mahdollisuus pitää yhteyttä kotimaahansa myös Skypein välityksellä.

Vankeuslain 4 luvun 4 §:n mukaan vankilan oloja sekä vankien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia tietoja on oltava saatavana yleisimmin käytetyillä kielillä vankilassa olevien vankien tarpeiden mukaan. Vankilan järjestyssääntö ja tulo-opas on käännetty ainoastaan venäjäksi. AOA piti perusteltuna, että ne käännettäisiin lisäksi myös ainakin englanniksi.

Vankilasta saadun selvityksen mukaan järjestyssääntö ja tulo-opas on nyt käännettyä englanniksi.

Asiakirjojen tarkastaminen

Järjestyssääntö

Rikosseuraamuslaitoksessa on 21.12.2017 asetettu järjestyssääntötyöryhmä, jonka määräaika päättyy 31.12.2018. Työryhmän tehtävänä on laajemmin selvittää järjestyssääntöihin liittyviä asioita sekä tehdä esitys linjauksista järjestyssääntöjen uusista sisällöistä ja mallijärjestyssäännöstä. Tästä huolimatta AOA katsoi tarpeelliseksi kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin vankilan järjestyssäännöstä.

Yleisenä huomiona todetaan, että järjestyssääntö on varsin yksityiskohtainen ja tiukasti säännelty. Järjestyssääntö muistuttaa monelta osin enemmän suljetun vankilan kuin avolaitoksen järjestyssääntöä.

Vahvuustarkastuksen osalta on kohdassa 4 § todettu, että vahvuustarkastuksesta puuttumisen lisäksi myös sen häirinnästä voidaan määrätä kurinpitorangaistus. Säännös on paitsi epäselvä myös ilmeisesti tarpeeton, koska vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus mm. epäasiallisen käytöksen perusteella suoraan vankeuslain 15 luvun 2 §:n perusteella.

Tavaroiden vastaanottamisesta valvotun tapaamisen yhteydessä on kohdassa 7.1 § todettu, että vangille voidaan tuoda ruokatarvikkeita tai muita välttämättömiä tavaroita, joita järjestyssääntö ei kiellä. Vankeuslain 13 luvun 12 §:n mukaan tapaamisen yhteydessä vankilassa voidaan ottaa vastaan vähäinen määrä sellaisia tavaroita tai esineitä, joiden hallussapito vankilassa on 9 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentin mukaan sallittu. Tarkempia määräyksiä vastaanotettava omaisuudesta ja sen määrästä sekä menettelytavasta tavaroita vastaanotettaessa annetaan 15 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa vankilan järjestyssäännössä. Edellä todetun perusteella järjestyssäännössä ei voida asettaa sellaista määräystä, että tapaamisessa vastaanotettavien tavaroiden tulee olla vangille välttämättömiä.

Järjestyssäännön kohdan 7.1 § mukaan vankilan johtaja myöntää hakemuksesta perhetaapaamisen tapaamisoikeuden ja sen jälkeen apulaisjohtaja tekee päätökset yksittäisten tapaamisten myöntämisestä. Valvomattoman tapaamisen myöntämisestä päättää vankeuslain 13 luvun 7 §:n mukaan toiminnoista tai turvallisuudesta päättävä virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Vankeuslaki ei tunne järjestyssäännön mukaista toimintatapaa valvomattomien tapaamisten myöntämisessä, eikä järjestyssäännössä voida määrätä toimivallasta vankeuslaista poikkeavasti.

Sulkavan vankilan tämän hetkinen järjestyssääntö on tullut voimaan 8.5.2018. Tällä hetkellä Rikosseuraamuslaitoksen internet-sivuilla on vanha, 1.8.2010 vahvistettu järjestyssääntö.

Tulo-opas

Tulo-opas eroaa siitä, millaisia vankiloiden sekä erityisesti avolaitosten tulo-opaat yleensä ovat. Tulo-oppaan perusteella vankilan toimintatavoista sai toisenlaisen kuvan kuin tarkastuksella tehdyistä havainnoista saatiin.

Tulo-oppaissa kerrotaan yleensä vangille laitoksen oloista sekä vankien oikeuksista ja velvollisuuksista, eikä siinä voida asettaa vangille uusia oikeuksia ja velvollisuuksia. Vankilan tulo-opas on nyt varsin yksityiskohtainen luettelo siitä, mitä vanki ei saa tehdä tai mitä hän on velvollinen tekemään. Tulo-oppaasta puuttuvat mm. tiedot toimintoihin osallistumisesta sekä

vangin taloudellisista etuuksista ja raha-asioiden hoidosta. Tulo-opas sisältää myös osittain vanhentunutta tietoa.

Kurinpitoa ja suljettuun vankilaan siirtämistä koskevat päätökset

Tarkastuksella käytiin läpi kurinpitopäätökset ajalta 1.2.–1.5.2018; päätöksiä oli yhteensä 11. Tapauksista viisi koski positiivisen virtsanäytteen antamista, kaksi poistumislupaehtojen rikkomista ja yksi luvatonta poistumista. Suljettuun vankilaan siirrettiin edellä mainitut tapaukset pois lukien poistumislupien rikkomisen lievempi tapaus. Yhteen päätöksistä (positiivisen virtsanäytteen antaminen) oli haettu oikaisua aluejohtajalta, mutta oikaisuvaatimus oli hylätty.

Kurinpitorangeistukset olivat hyvin linjassa Rikosseuraamuslaitoksen kurinpitorangeistuksen määräämisestä antaman ohjeen (3/004/2014) kanssa ja vastasivat sen mukaisia keskimääräisiä seuraamuksia kyseisistä järjestysrikkomuksista.

Ohjeen mukaan vangin siirto suljettuun vankilaan tulee kohtuuden mukaan ottaa huomioon kurinpitorangeistusta määrättäessä. Kurinpitorangeistuksia määrättäessä kyseinen asia oli selvästi huomioitu, vaikka asiasta ei ollut mainittu päätöksen perusteluista. Kyseisen asian huomioiminen tulisi ilmetä myös kurinpitopäätöksen perusteluista.

Yhden kurinpitopäätöksen osalta löytyi huomautettavaa. Tapauksessa (22/2016/Sulv) vanki oli antanut buprenorfiini-positiivisen virtsanäytteen ja häntä epäiltiin tämän johdosta huumausaineen käyttörikkoksesta. Kuultaessa vanki myönsi käyttäneensä subutexia poistumisluvalla. Kurinpitopäätöksessä katsottiin vangin syyllistyneen vankilan järjestyssäännön rikkomukseen käyttämällä kyseistä ainetta vankeusaikanaan. Päätöksessä vedottiin vankilan järjestyssäännön 11 §:ään, jonka nojalla vanki ei saa pitää hallussaan, käyttää eikä valmistaa alkoholia, muuta päihdyttävää ainetta eikä dopingainetta. Kurinpitomenettelyssä ei voida kuitenkaan käsitellä vangin vankilan ulkopuolella tekemiä rikoksia. Asiakirjojen perusteella vaikuttaa siltä, että kurinpitokäsittelyssä ei ole pohdittu vangin kertoman todenperäisyyttä siitä, että positiivinen virtsanäyte olisi johtunut poistumisluvalla käytetyistä kielletyistä aineista.

Vankeuslain 15 luvun 16 §:n mukaan kurinpitorangeistuksesta päättää vankilan johtaja. Tapauksista viidessä kurinpitopäätöksistä päätöksentekijäksi oli merkitty apulaisjohtaja. Apulaisjohtajalla on toimivalta tehdä päätös ainoastaan silloin, kun hän toimii asiassa johtajan sijaisena. Tällaisissa tapauksessa päätöksestä tulisi ilmetä, että apulaisjohtaja on toiminut päätöstä tehdessään johtajan sijaisena, jos tilanne on näin ollut.

Valvotun koevapauden ehtojen rikkomista koskevat päätökset

Tarkastuksella käytiin läpi valvotun koevapauden ehtojen rikkomista koskevat päätökset ajalta 1.2.–1.5.2018; päätöksiä oli yhteensä kuusi. Tapauksista viidessä oli kyse siitä, että valvottuun koevapauteen sijoitettu oli syyllistynyt päihitteettömyysvelvollisuuden rikkomiseen ja yhdessä tapauksessa vanki oli pitkään jättänyt osallistumatta ilmoittamaansa toimintaan siitä vankilalle ilmoittamatta.

Päätösten perusteet ovat olleet sellaiset, että niiden perusteella on ollut mahdollista peruuttaa valvottu koevapaus.

Valvotusta koevapaudesta annetun lain 32 §:n 2 momentin mukaan vankilan johtaja päättää valvotun koevapauden peruuttamisessa. Yhdessä tapauksissa (14/2018/Sulv) päätöksentekijäksi oli merkitty apulaisjohtaja. Tältä osin viitataan siihen, mitä edellä on todettu asiasta kurinpitopäätösten kohdalla.

Vankilasta saadun selvityksen mukaan toimintaohjeeksi on nyt otettu, että päätöksiin kirjataan selvästi, milloin apulaisjohtaja tekee päätökset johtajan sijaisena.

Tarkastushavainnot ja johtopäätökset

Tarkastuksella saatiin varsin hyvä ja myönteinen kuva vankilan toiminnasta ja vankien olosuh-teista. Tarkastuksella saatu kuva oli paljon myönteisempi kuin mitä tulo-oppaaseen ja järjes-tyssäännön perusteella oli etukäteen odotettu.

Tarkastushavaintojen perusteella epäkohdat kohdistuivat seuraaviin asioihin:

- Rikosseuraamusmiehen toimivaltaa ei ole järjestetty virka-ajan ulkopuolella
- Ruokailun yhteydessä pidettävän lepotauon lyhyt kesto
- Eristystilan jatkuva kameravalvonta ja eristystilaan sijoittamisesta annetusta ohjeesta teh-dyt huomiot
- Asuinostaston kansiossa oli vankeuslain ja -asetuksen vanhentuneet versiot
- Matkapuhelimen käyttöä koskevan luvan lupaehdot ja käytössä oleva päätöslomake
- Järjestyssäännöstä ja sen määräyksistä tehdyt huomiot
- Tulo-oppaasta tehdyt huomiot
- Järjestyssäännön ja tulo-oppaan englanninkielisten versioiden puuttuminen
- Kurinpitopäätöksen ja valvotun koevapauden peruutuspäätösten tekijästä ja sen merkit-semistavasta sekä kurinpitorangaistuksen määrittämisestä vankilan ulkopuolella tehdyn ri-koksen johdosta todettu.

Vankilasta saadun selvityksen mukaan tarkastuksen jälkeen edellä mainituista asioista on jo korjattu säännösten ajantasaisuuteen ja englanniksi kääntämiseen liittyneet epäkohdat, sekä korostettu sitä, että päätöksiin kirjoitetaan auki, jos apulaisjohtaja tekee päätöksen johtajan sijaisena.

AOA katsoi, että matkapuhelimen käyttölupien ehtojen yhtenäistämisen tarve on ilmeinen. On perusteltua, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikössä laaditaan vankiloille yhtei-nen matkapuhelimen käyttöä koskeva päätöslomake.

Avolaitosten käytännöt televisioiden kuulumisessa sellivarustukseen vaikuttavat eroavan toi-sistaan ilman perusteltua syytä. Edellä todettu saatetaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushal-lintoyksikön ja rikosseuraamusalueiden aluekeskusten tietoon.

Vankilan huoli terveydenhuollon palvelujen toteutumisesta jatkossa on aiheellinen. AOA suo-sittaa vankilaa olemaan yhteydessä Vankiterveydenhuollon yksikköön ja yhteistyössä käy-mään läpi, mikä on vankien todellinen terveydenhuollon palvelujen tarve ja miten Vankitervey-denhuollon yksikkö pystyy siihen vastaamaan.

AOA esittää lopuksi huolensa siitä, että sairaanhoitajan käyntien vähentämisen jälkeen val-vontahenkilökunta joutuu vastaamaan yhä enemmän myös vankien lääkehoidosta. Näin ta-pahtuessa vankilan ja viime kädessä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön tulee huolehtia siitä, että kaikki lääkehoitoon osallistuvat vartijat on perehdytetty tähän asianmu-kaisesti ja riittävästi.

AOA saattaa Vankiterveydenhuollon yksikön tietoon edellä todetun sairaanhoitajien käyntien vähentämisen vaikutuksesta terveystarkastusten suorittamiseen Sulkavan vankilassa sekä tarkkailuun määrätyn terveydentilan tutkimiseen ja seurantaan.

Toimenpiteet

Apulaisoikeusasiamies Pölönen pyytää Sulkavan vankilaa sekä Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskusta ilmoittamaan 1.11.2018 mennessä, mihin toimenpiteisiin edellä mainitut havainnot ovat antaneet aihetta.

Apulaisoikeusasiamies Pölönen pyytää lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikköä ilmoittamaan 1.11.2018 mennessä, mihin toimenpiteisiin edellä todettu yhtenäisen valtakunnallisen lomakkeen laatimisesta matkapuhelin käytölle on antanut aihetta.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Matti Vartia
vanhempi oikeusasiamiehensihteeri